

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 886. Votum conditionetum qualiter obliget.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

non obligatur ex iis præstare pretiosorem, sed sufficit dare, quem maluerit. Sanch. cit. l. 4. c. 13. n. 19. Molin. de f. & p. tr. 2. d. 270. n. 6. Castrop. l. c. n. 25. Bonac. Tom. 2. d. 4. q. 2. p. 6. n. 32. Arg. cit. c. ex parte & l. qui ex pluribus ff. de V. O. ubi id de promissione facta inter homines habetur. Quòd si verò cæteris individuis pereuntibus ante voti impletionem, remanet unicum probabilius videtur voventem adhuc obligari ad illud præstandum ut tenent Bonac. l. c. d. 404. 2. q. 6. n. 34. Castrop. cit. p. 12. n. 26. Wiestn. h. i. n. 30. ex ea ratione, quòd in tali voto nullum individuum sit determinatè promissum, sed quodlibet promissum sub disjunctione, cum faciat hunc sensum, dabo unum ex his individuis. VG. calicibus, quos habeo, sive dabo hunc vel illum, adeòque remanente uno calice, remanet tota materia sufficiens ad executionem voti & sic vovens tenetur votum implere; contrarium tamen tenentibus Molin. l. c. vers. quando res una. Sanch. l. c. eò quòd unum individuum non sit magis promissum, quàm alterum, cui tamen opponitur, quòd omnes æquè sint promissi sub disjunctione. Quòd si denique res determinata quidem promissa est, sed vovens ignorat, cui ex duabus Ecclesiis promissa, posse eam applicare uni, cui maluerit, sentit Sanch. l. c. n. 18, eò quòd, cum vovens, ex cuius voluntate tota dependet obligatio, nesciat, quàm ex illis ecclesiis determinaverit; non sit, unde eius obligatio determinata censeatur, veriùs tamen censet Castrop. l. c. n. 27. voventem in hoc casu teneri rem dividere. Dum enim is cognoscit, se rem uni ex illis Ecclesiis determinatè promississe, ignorat autem cui, non tollitur, quòd minùs uni ex illis debita fuerit ea determinatione, quam is revocare non potest; recta ratio dictam divisionem pro qualitate dubii postulare videtur, ut vel sic meliore modo possibili ex parte sua contracto debito satisfaciatur, & ne aliàs, rem integrè donando uni Ecclesiæ, exponat se periculo rem tradendi uni, cui ea non debetur.

Quæst. 886. Votum conditionatum qualiter obliget.

1. **R**esp. Primò: Conditio de præsentem vel præterito obligationem voti non suspendit, si enim ea adfuerit aut adsit, statim confurgit obligatio, si autem non adsit vel non adfuit, votum redditur nullum, nullaque oritur obligatio. Sic neque conditio necessariò futura suspendit obligationem, cum habeatur pro impleta, quia impediri nequit. Azor. p. 1. l. 11. c. 15. q. 9. post. med. Sanch. l. 4. de voto. c. 23. n. 5. Castrop. l. c. p. 17. n. 1. sicut è contra conditio impossibilis votum reddit nullum, quia nunquam obligare potest. Secus, ac accidit in conditione impossibili adjecta matrimonio & ultimæ voluntati, utpote quæ ex dispositione juris habetur pro non adjecta, qualis dispositio nulla reperitur in votis. Sanch. n. 8. Castrop. l. c. conditio quoque turpis regulariter votum reddit nullum, quia est de re illicita, cum v.g. Eleemosyna, licet de se sit honesta, promissa tamen sub conditione turpi v.g. fornicationis, si ab ea actum turpem obtinuerit; mala est, quia actus ille turpis regulariter induit rationem finis, qui inficit promissionem eleemosynæ aliàs de se bonam. Ita Less. l. 2. c. 40. dub. 5. n. 36. Sanch. cit. 8. l. 4. c. 16. n. 17. Bonac. d. 4. q. 2. de votop. 2. concl. 2. Castrop. l. c. qui tamen tres postremi ideo

addunt: *ò regulariter*, quia censent, quòd, si solum ut pura conditio apponeretur, voti obligationem non impediret.

2. **R**esp. Secundò: Voto emisso sub conditione futura contingente honesta, ejus obligatio suspensa manet usque ad conditionem impletam, eà autem impletà votum obligat, ac si tunc esset emissum absolutè, quia delinit esse conditionatum. Quòd si verò appositæ sint plures conditiones copulativè, omnes impleri debent, priusquam votum obliget, fecus, si disjunctivè appositæ, siquidem ad verificationem propositionis copulativæ utriusque partis complementum requiritur; ad verificationem verò propositionis disjunctivæ, unius partis implementum sufficit. Quandonam autem conditio censeatur impleta specialiter in voto ingrediendi religionem sub consensu parentum, fusè examinat Castrop. l. c. n. 3. Porro an conditio impleri debeat in forma specifica, an sufficiat impleri æquivalenter; posterius (modò tamen per æquivalentiam illam obtineatur idem effectus intentus) citatis pluribus aliis tenent Sanch. l. c. c. 23. n. 27. contrarium sentit Castrop. l. c. n. 5. juxta commune & tritum illud; conditiones in forma specifica impleri debere per l. qui heredi. §. 1. & l. Marcius. ff. de condit. & demonstr. quia conditio induit formam; à qua regula licet excipiantur conditiones, quæ tanquam dispositiones & media assumuntur ad effectum intentum, ita ut necessarium non sit eas in forma specifica impleri, si æquè alià vià effectus obtinetur. Ut latè Menoch. de præsumpt. l. 4. præsumpt. 185. n. 6. id tamen ipsum ex juris dispositione habetur, quæ dispositio, cum in votis eorumque obligationibus non invenitur, idem dicendum non est de conditionibus illis adjectis, cum tota votorum obligatio non ex lege, ut in humanis contractibus, sed ex intentione voventis pendeat, eaque adstricta sit illi conditioni, non videtur sufficere, quòd altera illius loco substituitur, etsi finis intentus æquè, imò perfectius obtineatur; quòd pluribus exemplificat Castrop. l. c. quem vide. De cætero, si impletio conditionis dependet à voluntate voventis, non teneri illum exspectare conditionis eventum, sed posse eum reddere se inhabilem ad ponendum eam, assumendo statum incompatibilem cum ea, & sic declinare obligationem voti absque eo, quòd per hoc peccet; ut Sanch. l. c. c. 23. num. 40. & 41. Laym. l. 4. tr. 4. de voto. c. 6. q. 1. Suar. Tom. 2. de relig. l. 4. de voto. c. 17. n. 15. Castrop. l. c. num. 7. qui id verissimum dicit, quando conditio, sub qua votum obligat, nulla lega præcipitur v.g. qui vivit religionem, si luserit hoc anno, ante impletam hanc conditionem contrahendo matrimonium, quia hac nihil faciat contrarium voto, sed solum renuat conditionem suæ voluntati relictam, sub qua & non aliter obligari voluit. Secus est, si conditio pendeat à voluntate alterius; tunc enim ad eventum illius, obligandumque se tenetur non reddere impotentem sub peccato, ne aliàs frustra & inutiliter sub aliena voluntate videatur subisse obligationem, si possit eam pro libitu suo elidere & frustrare, ita Sanch. l. c. c. 23. n. 28. Bonac. cit. d. 4. q. 2. n. 5. Castrop. l. c. n. 6. Si tamen conditio ab aliena voluntate dependens sit lege prohibita, tenetur omnimodo eam impedire, uti è contra obligatus est vi voti eam non impedire, si lege prohibita non est; quia vovens sub conditione pendente ab aliena voluntate in eius

voluntate

voluntatem sui voti obligationem remittit. Laym. l.c. concl. 2. Suaz. l.c. n. 16. Sanch. l.c. n. 45. Bonac. Castrop. LL. cit. Plures casus particulares in quibus vovens impediendo conditionem peccet graviter vel non, vide apud Castrop. l.c. à n. 8. uti & n. 11. an culpabiliter impediens voti conditionem teneatur voto, ac si conditio defacto impleta esset.

Quaest. 887. qualiter votum pœnale obliget?

Resp. votum pœnale, quod quis, vg. intendens fugere fornicationem emittit imponendo sibi pro pœna peregrinationem molestam, si in eam inciderit, validum est, & commissio delicto absolute obligat, quia materia commissæ & conditio, sub qua promittitur, sunt honesta, & majoris boni non impeditiva, ut cum communi Cajet. 2. 2. q. 88. a. 2. Covarr. de pœnis p. 1. §. 3. n. ult. Sanch. l.c. c. 17. n. 3. Castrop. l.c. p. 18. n. 1. sitque hoc votum dupliciter. Primò si solum quis vovet pœnam, nempe peregrinationem, si delictum committat; non autem vovet vitare delictum, & hoc est votum pœnale simplex; quia est solum de pœna, supposito delicto. Secundò si quis vovet & vitare delictum, & simul pœnam, si delictum committat, estque hoc votum duplex, & quidem quatenus est votum vitandi delictum, est votum absolutum; secus, quatenus vovet pœnam, quia ad eam non obligat, nisi supposito delicto. Castrop. l.c. n. 2. non tamen manet obligatus ad pœnam, si, dum committit delictum, invincibiliter ignorat, vel oblitus se eam vovisse, quia pœna, quæ non est propria delicti, neque per se delicto annexa, contrahi nequit, quin saltem cognoscatur lex, per quam lata est, potest autem quis cognoscere, se vovisse fugere delictum, absque eo; quòd cognoscat, se sub pœna hanc fugam promississe, adeoque ab eo quòd cognoscat legem, perquam imposta pœna. Porrò in hoc casu duplicis talis voti sublato per dispensationem vel irritationem voto de non committendo delicto, censerique quoque sublatum votum de incurrenda pœna, utpote accessorium priori tenent Sanch. l.c. c. 22. n. 9. Laym. l. 4. tr. 4. c. 9. Coroll. 2. Castrop. n. 4. ad obtinendam etiam illam dispensationem voti principalis necesse non est facere mentionem dicti voti accessorii, consenti enim; cum non annectatur voti principalis observationi, sed potius illius transgressioni, adeoque licet quòd ad observationem voventem reddat securiorem, materiam voti principalis digniorem, aut Deo gratiorem non reddit, quæ est ratio cur ad obtinendam dispensationem in voto peregrinandi Romam in sacco, hujus circumstantiæ debeat fieri mentio. In eo verò numtoties sit incurrenda pœna, sub qua emissum votum vitandi delictum, quoties illud iteratur, an sufficiat solum prima vice post delictum commissum, illam subivisse, res non videtur carere difficultate. posterius quidem tenent Sanch. l. 4. sum. c. 14. n. 40. Bonac. l.c. di. 4. q. 2. p. 5. §. 1. n. 5. Sa. v. votum n. 26. eò quòd pœnæ non sint multiplicandæ sine manifesta ratione, & obligatio voti in dubio non extendenda illudquæ verum esse existimat Castrop. l.c. n. infine. cum Sanch. l. 4. de voto. c. 22. n. 21. quando pœna gravissima est vg. religionis ingressus, peregrinatio romana, aut exorbitans eleemosyna, quæ iterari non solet, aut etiam non potest; ubi pœnæ sunt moderate, verius esse censet, cui libet transgressionem suam pœnam correspondere, & ad illam transgressorem voluisse se obligare; cum hac ratione efficacius se à delicto præservet, & in bono contineat.

Quaest. 888. quemam persone se voto obligare possint.

1. Resp. primò omnes homines ratione utentes voto se possunt obstringere, nisi specialiter impediatur seu prohibeantur D. Tho. 22. q. 88. a. 8 & 9. cum omnino communi, quia rem honestam & Deo gratam promittere possunt, quam si Deus acceptet, hoc ipso voto obstringuntur, sicut autem Deus potest promissiones etiam de re honestissima non acceptare, ut patet in professione emissa ante annum 16. ætatis, sic idem nomine Dei potest Ecclesia, & sic nolendo acceptare à certis personis emissa, aut non nisi certis conditionibus affecta, easdem ad vovendum simpliciter, aut in his aut illis circumstantiis inhabilitare; cum sicut votorum jam factorum obligationem remittere, ita etiam, ne facta obligationem inducant, impedire possit, quamvis de facto in jure præter emissionem professionis dictis annis nullus reperiat casus, in quo vota de re honesta, non impeditiva melioris boni non acceptet, & sic ad ea emittenda inhabilitet quenquam. ut Suar. l. 3. de voto. 3. & 4. Sed nec inhabilitare potest ad emittenda vota in materia præcepta, cujus executionem nullatenus impedire potest superior, & quorum propterea valor ab ejus consensu est independens. ut cum D. Tho. l.c. a. 8. & 12. ad 2. Suar. l.c. c. 5. à n. 3. & c. l. à n. 3. Less. l.c. à n. 75. Castrop. l.c. q. 19. n. 5. His non obstantibus, quòd religiosi plenissimè subjecti prælato non habeant velle aut nolle, adeoque sine illius consensu facta ab iis vota omnia videantur irrita, uti idem dicendum de votis impuberum respectu parentum & tutorum: nam subjectio illa religiosorum & impuberum non impedit illorum liberum usum voluntatis circa licita & honesta juri superiorum non præjudicantia, sed solum impedit, ne ita liberè arbitrio utantur, unde licitum non est monacho vovere abstinentiam sine licentia abbatis, quia ob defectum licentiæ alii illius defectus consensu scandalizantur. Ut Castrop. l.c. citatis Suar. l.c. Sanch. l. 4. c. 25. n. 6. Less. l.c. n. 74. Laym. l.c. c. 7. n. 4. Sed neque votum religiosi, impuberis, uxoris, servi de materia illis absolute interdicta est nullum, quia incapaces ad vovendum; Sed quia talis voti materia est incapax obligationis, quòd de voto rei interdicta, quia mala est, certissimum ait Castrop. n. 6. multòque magis id procedit in votis de re honesta solum prohibita quòd ad modum, prohibente vg. prælato, ne subditi sui tali vel tali die jejurent sine sua licentia; quia votum tale factum sub intellecta conditione, si prælatus consenserit, validum est ita Suar. l. 3. de voto c. 6. n. 9. Sanch. l.c. c. 25. n. 8. Less. l.c. Laym. l.c. n. 6. concl. 4. Castrop. l.c. n. 7. Tenetur autem vovens vi talis voti petere licentiam, quia promissum absque tali licentia materia voti non est, unde, ut talis sit, licentia sub promissa continetur & consequenter etiam illius petitio, utpote medium ad eam obtinendam necessarium Castrop. n. 8. quem vide ibidem de hoc fusius. An verò petendo licentiam necesse sit manifestare votum, non ita convenit inter AA. Affirmant Valent. 2. 2. d. 6. p. 6. q. 2. Less. l.c. n. 73. AZor. p. 1. l. 12. c. 16. q. 6. & alii citati à Sanch. cit. l. 4. c. 23. n. 28. eò quòd hæc manifestatio regulariter conducat, ut facilius licentia concedatur, & tibi neganda, prudentius negetur. Negant è contra Suar. l.c. n. 15. Laym. l. 4. tr. 4. c. 7. vers. Sed questio est. Sanch. l.c. c. 25. n. 29. Castrop. n. 9. & alii ex ea ratione, quòd ex vi voti vovens solum fuerit obligatus ad petitionem licentiæ; ad hanc